

HØYRINGSNOTAT «REVISJON AV PROSTIGRENSER»

BAKGRUNN FOR SAKA

Møre bispedømmeråd fatta i 2019 eit vedtak om justering/ending av prostigrenser i Møre bispedøme med verknad frå 2020.

Utgangspunktet den gongen var endringar av kommune- og fylkesgrenser som og fekk innverknad på den kyrkjelege inndelinga. Vedtaka vart gjort etter omfattande utgreiing og høyring i alle prosti i heile bispedømet.

Med bakgrunn i erfaringar, observasjonar og tilbakemeldingar sette stiftsdirektøren i april 2023 ned ei arbeidsgruppe for å vurdere justering evt. ending av prostigrensene. Dette gjeld for prostia: Molde domprosti, Indre Romsdal prosti og Nordre Sunnmøre prosti.

HOVEDMOMENT FRÅ ARBEIDSGRUPPA

Arbeidsgruppa har hatt 5 møter og presentert eit forslag for Leiarmøte, Prostemøte, Kontaktmøte og Kyrkjeverjelaget. Desse har kome med ulike innspel som er innarbeida i det interne arbeidsdokumentet. I tillegg har Møre bispedømmeråd hatt saka til ei fyrste handsaming og innspela frå møtet er innarbeida i dette dokumentet.

Prostia

I Den norske kyrkja er prosti namnet på eit geografisk avgrensa område. I dei 11 bispedøma er det om lag 100 prosti. Alle prester er tilsett med prostiet som tenestedistrikt.

Prosten leiar prestetenesta i eit prosti. Stillingsstorleiken for prostane varierer med storleiken på prostiet, frå 40 % til 100 %. I dag har alle prostane, med unntak av domprosten, regelmessig kyrkjelydsteneste som ein del av si prosteteneste.

Møre bispedøme har i dag 6 prosti. I samband med endringar i 2019 vart Austre Sunnmøre prosti slått saman med Nordre Sunnmøre prosti til eit nytt Nordre Sunnmøre prosti frå 2020. Tal for sokn, fellesråd og vigsla medarbeidarar viser store forskjellar i dei seks prostia. Arbeidsgruppa vurderer tre av prostia som velfungerande einingar utan behov for endringar no. Dette gjeld Ytre Nordmøre prosti, Indre Nordmøre prosti og Søre Sunnmøre prosti.

For dei tre andre prosti er det andre utfordringar.

Indre Romsdal prosti er eit særst lite prosti med berre 5 tilsette prestar.

Molde domprosti er eit middels stort prosti med 14 tilsette prestar. Domprosten vikarierer jamleg for biskopen.

Nordre Sunnmøre prosti er eit stort prosti med store geografiske avstandar, mange medlemmer i kyrkja og 24,5 tilsette prestar.

Utfordringar

Arbeidsgruppa har vurdert ulike erfaringar, observasjonar og tilbakemeldingar på noverande inndeling av prostia, og då særskilt for dei tre nemnte prostia.

Nokre melder om store arbeidsmengder og krevjande avstandar, andre om små og sårbare einingar.

Lang reiseveg til ulike felles arrangement (prestesamlingar eller tverrfaglege samlingar på prostinivå) bind opp mykje arbeidstid for den einskilde prest. Sjølv om det er meir vanleg med digitale samlingar så kan ikkje det erstatte alle fysiske samlingar.

Tilsvarende bruker prosten i eit stort prosti meir tid på å følgje opp prestane og kyrkjelydane i ulike samanhengar enn i mindre prosti. Det kan vere deltaking ved ulike møter (soknerådsmøter, fellesrådsmøter) delta ved kyrkjelege hendingar (jubileum, visitas, vigsling

til teneste, innsetjingar/avslutningar for medarbeidarar), følgje opp vikarar/studentar, delta i prostemøter og bispedømemøter, gje uttale m.m.

Prosten har òg fått ei auka mengde administrative oppgåver dei seinare åra. Noko av dette må prosten gjere sjølv, medan nokre av oppgåvene blir utført av prostesekretæren.

Den norske kyrkja skal ha eit ope, respektfullt og godt arbeidsmiljø som bidreg til at medarbeidarane kan utføre kyrkja sitt oppdrag på ein god måte. Arbeidsgjevar har plikt til å sikre eit «fullt forsvarleg» arbeidsmiljø (AML). Dette er eit hovudansvar for den/de som er leiar/ar, samstundes som arbeidstakaren har plikt til å medverke. Arbeidsmiljøet er eit viktig ansvarsområde for prosten som tek aktivt del både i det førebyggjande arbeidet og i arbeidet med å løyse opp i konflikhtar.

Arbeidsgruppa deler ei oppfatning om at uavhengig av kor mange prosti eller endra grenser for prostia, vil ein dei komande åra ha ei utfordring med ein krevjande rekrutteringssituasjon, både med omsyn til prestar og andre kyrkjeleg tilsette. Her har prosten ei sentral rolle både i rekruttering, tilrettelegging og oppfølging.

I denne situasjon må ein skape einingar som taklar denne utfordringa

Tenlege einingar

Målsettinga er robuste, fleksible, og berekraftige prosti. Det må vere einingar som bidrar til gode faglege miljø i prostiet. Då kan ikkje prostia vere for små, men heller ikkje for store.

Inndelinga må ta omsyn til dei tilsette, dei folkevalde og til sjølvle leiinga av arbeidet. Ein ønsker å ha tenlege einingar som bidrar til god samhandling og godt samarbeid i prostiet og mellom dei tilsette og dei folkevalde organa.

Geografi, befolkning og medlemmer i kyrkja, tal på tilsette, tal på sokn og kyrkjeleg fellesråd er faktorar som påverkar ei slik vurdering. Til dømes vil eit stort prosti med mange sokn vere meir arbeidskrevjande med omsyn til kontakt, oppfølging og leiing, enn mindre prosti. Små prosti vil på den andre sida gje mindre fleksibilitet når tenester skal fordelast, eller når det er sjukdom, ferier og andre fråvær.

Størrelse på befolkninga har mindre betydning for prosten. Tal på prestar og andre kyrkjelege tilsette, tal på sokn og nærleik til kyrkjeverjene er viktigare.

Ved førre runde var det eit forslag om å redusere tal prosti frå 7 til 4. Det kunne ha vore gjort no òg, å redusere frå 6 til 4 prosti. Men til samanlikning er det mellom 8-10 prosti i alle dei andre bispedøma. Ein vurderer det som positivt at det er eit vist tal prostar som sikrar bredde i kollegiet, med omsyn til meiningar, kompetanse og ressursar til å løyse de oppgåvene som blir fordelt mellom prostane. Difor foreslår ein ikkje å redusere tal prosti frå 6 til 4.

Leiing i prostiet

Prosten skal leie prestetenesta i prostiet og har definerte arbeidsoppgåver og ansvar som er utdjupa i «Tenesteordning for prostar»:

- §1: «Prosten leder prestetjenesten i prostiet, og bistår biskopen i dennes tjenesteutøvelse»
- §3: «Prosten skal i samvirke med kirkelig råd og utvalg bidra til et godt arbeidsmiljø, samarbeid og åndelig fellesskap innen de kirkelige arbeidslag i prostiet og bistå ansatte og kirkelige organer med faglig veiledning, råd og støtte»

Kyrkjemøtet i 2023 vedtok i sak 5/23 om «Kirkelig organisering: Folkevalgte som kirkelig styringstjeneste, biskopens tilsyn og ledelse og ordning for daglig ledelse» at «den daglige ledelse skal gjennomgående være todelt, og kirkefaglig og administrativ leder skal være sidestilt».

Det er tenleg at prost og kyrkjevevje kan arbeide «tett og godt» saman. Her vil dei vidare drøftingane og samtalene utdjupe korleis ein skal nå desse måla. Kyrkjevevjelaget har til dømes peika på at det vil vere ein fordel om prosten kan samarbeide med ein koordinerande kyrkjevevje i prostiet.

Administrativ hjelp og støttefunksjonar

For å gi hjelp til prosten si leiing av presteteneste er det i dag tilsett ein prostesekretær i deltidstilling i dei ulike prostia. Dei er til stor hjelp og avlasting for prostane og gjer ei mengd administrative oppgåver for prosten.

For å styrke prostiet og skape betre arbeidsvilkår for prostane foreslår arbeidsgruppa ei styrking av den administrative støttefunksjonen for prosten. Ein ønsker ikkje å binde opp fleire presteressursar i administrative stillingar, men peiker på at alternativet kan vere å auke stillingane for prostesekretærane noko.

Fleire oppgåver kan utførast av prostesekretæren, men dei lyt få naudsynte tilgangar til ulike tekniske verktøy og system. Dette gjeld mellom anna planlegging av arbeid, føring av tid, permisjonar, handtering av rekningar m.m.

Ulike modellar

Arbeidsgruppa har drøfta ulike modellar. Både modellar som reduserer tal prosti, og modellar som endrar grensene mellom prostia.

Tala på medlemmer er henta frå utgreiingsarbeidet som vart gjort for 4 år sida. Ein vurderer det slik at små endringar her får minimale konsekvensar.

I vurderinga av ulike modeller er det lagt til grunn at ein følgjer kommunegrenser, og at det ikkje er fleire prosti i eit fellesrådsområde. Vi trur dette valet gjer det enklare med samhandling, sameiing og felles leiing av arbeidet i sokna.

Under viser ein ulike modellar, der modell 4 er resultatata av innspel frå fyrste handsamling i bispedømerådet.

Forkortingar i tabellane:

Prosti:

IN: Indre Nordmøre prosti

YN: Ytre Nordmøre prosti

M: Molde domprosti

IR: Indre Romsdal prosti

NS: Nordre Sunnmøre prosti

SS: Søre Sunnmøre prosti

Vigsla stillingar med tilskot frå bispedømerådet:

D: diakon (50 % finansiering gjennom tilskot)

K: kateket (100% finansiering gjennom tilskot)

Endringar av prostigrenser får berre konsekvensar for tal vigsla stillingar i eit prosti i modell 3 og modell 5 og då ved samanslåing mellom Molde og Indre Romsdal prosti. Dette har samband med kor i prostiet dei vigsla stillingane som får tilskot er tilsett.

MODELL 1 – status quo sidan 2019 – inga endring, 6 prosti.

Prosti	Medl.	Prester	Vigsla stillingar med tilskot (D,KAT)	Medl/prest	Sokn	FR
IN	15842	6,5	1,3 (1+ 0,3)	2437	12	4
YN	27387	9,5	4 (2 + 2)	2883	12	4
M	38686	14	5 (2+3)	2763	15	3
IR	11639	5	1,7 (1,7+ 0)	2328	11	2
NS	75460	24,5	8,8 (7,8 + 1)	3080	24	5
SS	39651	16	6 (3+3)	2478	20	7

MODELL 2 med 6 prosti med endring av grensa mellom Indre Romsdal prosti og Nordre Sunnmøre prosti

Indre Romsdal prosti vert utvida med indre deler av Nordre Sunnmøre prosti (Stranda, Liabygda, Sunnlyven, Stordalen, Geiranger og Norddal) medan Nordre Sunnmøre prosti reduserast tilsvarande. Tal på prosti og prostar blir uendra

Prosti	Medl.	Prester	Vigsla stillingar med tilskot (D,KAT)	Medl/prest	Sokn	FR
IN	15842	6,5	1,3 (1+ 0,3)	2437	12	4
YN	27387	9,5	4 (2 + 2)	2883	12	4
M	38686	14	5 (2+3)	2763	15	3
IR +	17250	8	1,7 (1,7+ 0)	2156	17	3
NS -	69849	21,5	8,8 (7,8 + 1)	3249	18	4
SS	39651	16	6 (3+3)	2478	20	7

MODELL 3 med 5 prosti med endring av grensa mellom Indre Romsdal prosti og Molde prosti

Dette blir eit nytt Molde domprosti der tal på prosti og prostar vert 5.

Prosti	Medl.	Prester	Vigsla stillingar med tilskot (D,KAT)	Medl/prest	Sokn	FR
IN	15842	6,5	1,3 (1+ 0,3)	2437	12	4
YN	27387	9,5	4 (2+2)	2883	12	4
M+IR	50325	19	6,7 (3,7+3)	2649	26	5
NS	75460	24,5	8,8 (7,8 + 1)	3080	24	5
SS	39651	16	6 (3+3)	2478	20	7

MODELL 4 med 5 prosti med endring av grensa mellom Søre Sunnmøre og Nordre Sunnmøre prosti.

I staden for å flytte indre deler av Nordre Sunnmøre prosti (Stranda, Liabygda, Sunnylvn, Stordalen, Geiranger og Norddal) til Indre Romsdal prosti, flytter ein desse til Søre Sunnmøre prosti. Nordre Sunnmøre prosti reduserast tilsvarande. Tal på prosti og prostar vert 5.

Prosti	Medl.	Prester	Vigsla stillingar med tilskot (D,KAT)	Medl/prest	Sokn	FR
IN	15842	6,5	1,3 (1+ 0,3)	2437	12	4
YN	27387	9,5	4 (2+2)	2883	12	4
M	38686	14	5 (2+3)	2763	15	3
IR	11639	5	1,7 (1,7+ 0)	2328	11	2
NS	69849	21.5	8,8 (7,8 + 1)	3249	18	4
SS	45262	19	6 (3+3)	2382	26	8

MODELL 5 med 5 prosti er ein kombinasjon av modell 3 og modell 4.

Denne modellen er ein kombinasjon av endring av grensa mellom Indre Romsdal prosti og Molde domprosti.(modell 3) og endring av grensa mellom Søre Sunnmøre prosti og Nordre Sunnmøre prosti (modell 4).

Prosti	Medl.	Prester	Vigsla stillingar med tilskot (D,KAT)	Medl/prest	Sokn	FR
IN	15842	6,5	1,3 (1+ 0,3)	2437	12	4
YN	27387	9,5	4 (2+2)	2883	12	4
M+IR	50325	19	6,7 (3,7+3)	2649	26	5
NS	69849	21.5	8,8 (7,8 + 1)	3249	18	4
SS	45262	19	6 (3+3)	2382	26	8